

ind paa ved Siden af Sukkerroer tillige at dyrke Jorderroer. Jeg kan huske fra min Barndom, at da saae man op til det skotste og engleste Landvaesen for dets Roedyrkning. Det maatte vi komme ind paa, stod der i Landbrugsfristerne den Gang, men vi kunde ikke forstaa Roedyrkingen her i Landet og ikke blive fortrolige dermed. Nu ere vi ved Sukkerindustrien komme ind paa Forstaaelsen og se, at Roedyrkingen ikke er saa besværlig, som man da troede, og hvem der ikke bor nærved Fabrikerne giver sig til at dyrke Jorderroer. Sukkerindustrien har saaledes givet et stærkt Stød fremad til Dyrkingen af Roer her i Landet og til Landbrugets Udvikling i det Hele. Det er ogsaa en bekjendt Sag, at Roedyrkingen og det Affald, man faar ved den, har stor Indflydelse ikke blot paa Kvægets Malkeevne, men ogsaa i Forbindelse med andre Fødevarerprodukter paa Kvægets Fødning. Den har altsaa paa Landbruget den overordentligste Indflydelse i mange Retninger. Jeg skal derfor meget anbefale, at man forkaster det af Udvalgets Flertal stillede Vædringsforslag. Jeg haaber, at den ærede Minister, selv om dette vedtages, ikke lægger nogen for stor Hindring i Veien for, at Loven kan komme ud. Jeg kunde for min Del fraspalbe Skibsaffigstens Ophævelse, fordi jeg tydelig ser, at den ikke faar nogen som helst Betydning for Landbruget og heller ikke for den egentlige Sømandsstand. Den faar i Virkeligheden nærmest kun Betydning for de Aktiellister, der have dannet sig for at besørge Landets Export, og sjøndt jeg indrømmer, at der kan være et Villighedskrav at tage i den Henseende, finder jeg dog, at der ikke taler saa stærke Grunde for, at Skibsaffigten bortfalder, som for, at man faar en Nedsættelse som den foreslaaede i Afgiften paa Røesukker. Det vil have ganske anderledes Betydning for Landbruget, men det er jo en Anstuelse, som Udvalgets Flertal næppe vil godkjende. Jeg skal dog i denne Forbindelse gjøre opmærksom paa, at det er meget muligt, at Udvalgets ærede Flertal netop ved at bibeholde Bestemmelsen om Skibsaffigstens Ophævelse gjør Brændevinsbesatningen umulig, idet Landstinget jo til enhver Tid har stillet sig meget høiligt overfor Skibsaffigstens Ophævelse. Naar den ærede Minister kunde gaa ind paa denne Anstueling, vilde jeg meget anbefale den. Hvad angaar det Underædringsforslag, der er stillet af den ærede Ordfører (Tauber), kan jeg selvfølgelig ikke have Noget at indvende derimod. Det har jo ikke været min Mening, at der skulde være en større Godtgjørelse for Udførselen, end der ligefrem ligger mellem Ind-

førselstolden paa det samme Slags Sukker, som frabikeres paa Fabrikerne, og den Afgift, som disse betale, og de 10,4 Dre, som den ærede Ordfører foreslaar, at Godtgjørelsen ikke maa overstige, er jo i fuld Overensstemmelse med det, Regjeringen har fastsat i sin Bekjendtgjørelse af 30te Juni 1870 for Udførsel af indenlandsk Sukker. Jeg ser heller ikke, at det vil have nogen Betydning for Andelsfabriken i Nykjøbing paa Falster, som det nærmest tager Sigte paa, idet den ikke kan fabrikere den Art Sukker, hvorefter Indførselstolden er højere. Medens jeg nævner denne Fabrik, skal jeg dog oplyse den ærede Ordfører om, at det er en stor Misforstaaelse, at han tror, at Andelsfabriken i Nykjøbing er en lille Fabrik — han taler jo gjenemgaende om den lille Fabrik — det er netop en stor Fabrik. Den producerer allerede Sukker af 1,875 Tønder Land som dyrkes med Roer, og med de Maskiner, den har, er den anlagt paa, at Sukkeravlen kan stige til 2,500 Tønder Land, og den kan dog besørge det, den er tillige bygget saaledes, at den efter en Komplettering af Maskinerne vil kunne producere Sukker af mindst 3,000 Tønder Land, dyrkede med Roer, saa at den ærede Ordfører vil se, at det ikke er nogen lille Fabrik. Det er kun et Fantasi-billede, han har dannet sig, thi det er netop en af de større Fabriker. Den Anvisning, han gav mig paa, at naar det ikke kunde betale sig at producere Sukker, kunde man gjøre Fabriken om til en Brændevinsfabrik, saa vilde den betale sig, kan jeg ikke svare paa; det vil jeg overlade de Mænd, som have oprettet Sukkerfabriken, de maa bedst kunne vide og veie, hvad der kan betale sig eller ikke. Jeg maa dog gjøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at man i Spritfabrikerne har gjort Forsøg paa at brænde Brændevin af Sukkeraffaldet, af Malassen, men det har netop viist sig at det kunde ikke betale sig. Skulde vi gjøre vore Lolland-falsterste Sukkerfabriker om til Brændevinsbrænderier og brænde alle de Sukkerroer, der avles — der dyrkes, saa vidt jeg veed, 8,000 Tdr. Land med Sukkerroer — og skulde man ligeledes paa Fyn og Møen gjøre Sukkerfabrikerne om til Brændevinsbrænderier, vilde Lolland-Falster, Fyn og Møen komme til at svømme i bare Brændevin. Jeg vil forøvrigt sige den ærede Ordfører, at jeg har virkelig ikke nogen stor Fjendskab til hele denne Brændevinsindustri, jeg statter den ikke. Jeg ønsker ikke, at vi skulle komme ind paa den hos os, og vi have jo Kjendsgjerninger for, at Sukkerindustrien under almindelige Forhold er i